

Ромашка лікарська (суцвіття) – жовчогінна, збуджує апетит, знімає спазми мускулатури ШКТ, має болетамувальні, заспокійливі властивості.

Застосовують при гастритах, гепатитах, холециститах, колітах, циститах, підвищеній кислотності шлункового соку, виразковій хворобі шлунка і дванадцятипалої кишки, злоякісних пухлинах, зобі, для обробки гнійних ран і виразок, примочок при кон'юнктивітах, дерматиті, опіках (для запобігання утворенню пухирців). Внутрішньо – настоянку із суцвіть (2 ст. ложки суцвіть на 200 мл окропу) вживати по 2 ст. ложки тричі на день до їжі.

М'ята перцева, саме її листки, у вигляді настоянки входять до складу жовчогінних, шлункових і заспокійливих. Крім того, у вигляді настоянки призначають при захворюваннях дихальних шляхів.

Але є застереження і побічні дії: у деяких людей можуть бути алергічні реакції на компоненти ефірної олії. Через те м'яту людям з підвищеною чутливістю до ментолу застосовувати не рекомендується.

В аптеках можна придбати ефірну олію з м'яти. Вона корисна при захворюваннях дихальних шляхів.

Застосування: в інгалятор налити гарячої води, капнути олію на гарячу воду і зробити інгаляцію. При цьому потрібно дихати носом і ротом.

Меліса лікарська (трава) виявляє спазмолітичну, болезаспокійливу, гіпотензивну, заспокійливу, сечогінну, бактерицидну дію. Як результат – поліпшує травлення, сповільнює частоту дихання, серцевих скорочень, зменшує напругу гладеньких м'язів кишечника, стимулює виділення травних ферментів.

Звіробій звичайний (трава) чинить спазмолітичну дію на гладку мускулатуру всього організму і кровоносні судини, стимулює регенераційні процеси, має в'язучі, сечогінні, загальнозміцнювальні, кровоспинні, антисептичні та проти-запальні властивості.

Звіробій застосовують при лікуванні гастриту, ентериту, коліту, холециститу, дискінезії жовчовивідних шляхів, гепатиту, жовчнокам'яної хвороби, метеоризму, запалень нирок і сечового міхура: він має властивість виводити зайву рідину з організму в разі її затримки й зниженої фільтрувальної здатності нирок.

Примітка. Під час складання домашньої аптечки перелік лікарських препаратів і лікарських трав учні, спираючись на свій життєвий досвід, можуть змінювати, замінювати іншими, поповнювати.

Застереження! Усі вище зазначені препарати треба вживати лише за рекомендацією сімейного або іншого лікаря. У разі нагальної, життєво необхідної потреби у вживанні будь-якого препарату треба уважно прочитати паспорт препарату.

ЗАВДАННЯ ДО «ВСТУПУ» З КУРСУ «ПРИРОДОЗНАВСТВО»

5 КЛАС

Тетяна КОРШЕВНЮК, кандидат педагогічних наук, провідний науковий співробітник відділу біологічної, хімічної і фізичної освіти Інституту педагогіки НАПН України

Анотація. Наведено приклади завдань, що призначені для перевірки опанування учнями змісту «Вступу» в інтегрованому курсі «Природознавство» (5 клас). Серед них є запитання і завдання з вибором однієї правильної відповіді з чотирьох запропонованих, завдання на встановлення логічних пар.

Ключові слова: природознавство, 5 клас, завдання різних типів.

Tetiana KORSHEVNIUK

TASKS TO "INTRODUCTION" IN THE COURSE OF «NATURAL SCIENCE», GRADE 5

Summary. Examples of tasks that are intended to test students' mastery of the content of "Introduction" in the integrated course "Science" (grade 5) are given. Among these are the questions and tasks with the choice of one correct answer from the four proposed, the task of establishing logical pairs.

Keywords: natural science, 5th grade, tasks of different types.

© Коршевнюк Т. В., 2019

Науки, що вивчають природу

1. За якою ознакою укладено перелік: *екологія, фізика, географія*?

- А** довідкові видання **В** небесні тіла
Б природничі науки **Г** явища природи

2. Що вивчає астрономія?

- А** гори і рівнини **В** зорі і планети
Б речовини та їх перетворення **Г** рослини і тварин

3. Яка наука вивчає будову і поведінку організмів?

- А** біологія **Б** хімія
В астрономія **Г** фізика

4. Оберіть науку, що вивчає материки.

- А** географія **Б** екологія
В хімія **Г** астрономія

5. Укажіть назву науки, завдяки якій людина дізнається про речовини та їхні перетворення.

- А** фізика **Б** хімія
В географія **Г** екологія

6. Який рядок утворений з назв природничих наук?

- А** хімія, математика, природознавство
Б географія, глобус, дослід
В екологія, фізика, біологія
Г астрономія, планета, комета

7. Укажіть науку, що вивчає зображений об'єкт.

- А** географія **Б** екологія
В хімія **Г** астрономія

8. Установіть відповідність між назвою природничої науки і тим, що вона вивчає.

Назва науки	Що вивчає наука
1 географія	А речовини і перетворення одних речовин на інші
2 хімія	Б планети, зорі, інші небесні тіла
3 екологія	В моря, гори, населення нашої планети
4 астрономія	Г будова рослин, тварин, грибів
	Д зв'язки організмів із навколишнім середовищем

Методи вивчення природи.**Довідкові видання з природничих наук**

1. Укажіть, в якому рядку записано методи вивчення природи.

- А** фотографування, витинання
Б спостереження, вимірювання
В перегляд інтернет-ресурсів
Г обчислення, фантазування

2. Укажіть метод, що передбачає пізнання явищ і тіл природи у звичних для них умовах.

- А** експеримент **Б** вимірювання
В моделювання **Г** спостереження

3. Укажіть метод вивчення природи, що допоможе визначити довжину колоска пшениці.

- А** спостереження **Б** моделювання
В експеримент **Г** вимірювання

Закінчіть речення (завдання 4, 5).

4. Визначити кількість вовків у зграї допоможе ...

- А** вимірювання **Б** моделювання
В спостереження **Г** експеримент

5. Завдяки вимірюванню можна визначити ...

- А** коли прилітають птахи
Б який зріст людини
В скільки крапочок у сонечка
Г хто мешкає в акваріумі

6. Установіть відповідність між методом вивчення природи та його означенням.

Метод вивчення природи	Означення методу
1 експеримент	А зіставлення, порівняння з еталоном
2 спостереження	Б вивчення тіл і явищ за допомогою моделей
3 вимірювання	В пізнання тіл і явищ природи у звичних для них умовах існування за допомогою органів чуття
	Г вивчення тіл і явищ у спеціально створених умовах

7. Установіть відповідність між характеристикою тіл та одиницею її вимірювання.

Характеристика тіла	Одиниця вимірювання
1 час	А метр
2 маса	Б секунда
3 температура	В градус
	Г кілограм

8. Укажіть, кого називають ученими-натуралістами.

- А** авторів художніх творів про природу
Б дослідників натуральних чисел
В захисників природи
Г дослідників явищ природи

9. Укажіть, за якою ознакою укладено такий перелік: *енциклопедії, словники, визначники, атласи*.

- А** явища природи
Б природничі науки
В довідкові видання
Г методи вивчення природи

10. Виберіть номер видання, яке є «зайвим» у цьому переліку:

- 1) атлас географічних карт
2) біологічний словник
3) українсько-англійський словник
4) енциклопедія природи

А 1 **Б** 2 **В** 3 **Г** 4

11. Укажіть довідкове видання, що допоможе дізнатися про назву птаха, який прилітає на шкільне подвір'я.

- А** хрестоматія з фізики
Б визначник тварин
В довідник з хімії
Г атлас лікарських рослин

Закінчіть речення.

12. Довідник з хімії містить ...

- А опис планет
- Б опис материків
- В відомості про частини автомобіля
- Г відомості про речовини та їхні перетворення

13. Укажіть, за якою ознакою укладено такий перелік: *біологічний словник, визначник грибів, атлас зоряного неба.*

- А явища природи
- Б природничі науки
- В довідкові видання
- Г методи вивчення природи

14. Укажіть, яку інформацію може містити це видання з природничих наук.

	<ul style="list-style-type: none"> А опис материків та океанів Б відомості про зорі і планети В відомості про частини телевізора Г опис поведінки тварин
--	--

15. Яке довідкове видання допоможе з'ясувати назву моря?

- А хрестоматія з фізики
- Б визначник тварин
- В довідник з астрономії
- Г атлас географічних карт

16. Яке довідкове видання допоможе дізнатися, як утворюється блискавка?

- А хрестоматія з фізики
- Б визначник тварин
- В довідник з хімії
- Г атлас лікарських рослин

17. Укажіть номер видання, що є «зайвим» у наведеному переліку:

- 1) біологічний словник
- 2) українсько-англійський словник
- 3) атлас зоряного неба
- 4) атлас географічних карт

А 1 Б 2 В 3 Г 4

Обладнання

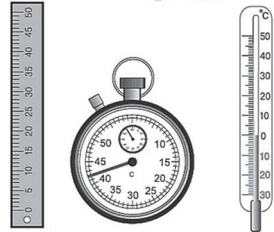
для вивчення природи

1. Укажіть, в якому рядку записано прилади для вивчення природи.

- А ручка, зошит, гумка
- Б лопата, совок, граблі
- В лінійка, терези, термометр
- Г енциклопедія, довідник, хрестоматія

2. Укажіть, за якою ознакою укладено такий перелік: *лінійка, терези, годинник.*

- А збільшувальні прилади
 - Б лабораторне обладнання
 - В вимірювальні прилади
 - Г збільшувальні й вимірювальні прилади
3. До якої групи належать зображені прилади?

	<ul style="list-style-type: none"> А збільшувальні прилади Б вимірювальні прилади В лабораторне обладнання
--	---

Закінчіть речення.

4. Щоб виміряти довжину парти, необхідно скористатися ...

- А годинником В терезами
- Б рулеткою Г мірним стаканом

5. Укажіть, чого більше у переліку: *пробірка, колба, метр, луга.*

- А збільшувальних приладів
- Б лабораторного обладнання
- В приладів для вимірювання часу
- Г приладів для вимірювання розмірів тіл

6. Зазначте, чим потрібно скористатися, щоб визначити об'єм води у склянці.

- А годинником В підзорною трубою
- Б лінійкою Г мірною колбою

7. Укажіть, в якому рядку записано прилади для вивчення природи.

- А біологічний словник, енциклопедія з хімії, довідник з фізики
- Б папір, пензлик, фарба
- В терези, термометр, бінокль
- Г лінійка, ручка, гумка

8. Укажіть, за якою ознакою укладено такий перелік: *телескоп, терези, годинник.*

- А збільшувальні прилади
- Б лабораторне обладнання
- В вимірювальні прилади
- Г збільшувальні й вимірювальні прилади

9. Чим необхідно скористатися, щоб виміряти довжину олівця?

			
1	2	3	4
А 1	Б 2	В 3	Г 4

10. Для чого використовують зображений прилад?

	<p>А для вивчення тіл природи, що перебувають на значних відстанях</p> <p>Б для спостереження за тілами природи дуже малих розмірів</p> <p>В для вимірювання часу</p> <p>Г для визначення маси тіл</p>
---	--

11. Для чого використовують зображений прилад?

	<p>А для визначення маси тіл</p> <p>Б для визначення довжини тіл</p> <p>В для вивчення тіл дуже малих розмірів</p> <p>Г для вивчення віддалених тіл природи</p>
--	---

12. За допомогою яких приладів визначають розміри тіл і відстані між ними?

- А** лупа, бінокль, мікроскоп
- Б** рулетка, лінійка, метр
- В** лабораторний штатив, колба, терези
- Г** рулетка, компас, термометр

13. Укажіть рядок, в якому записано збільшувальні прилади.

- А** термометр, метр, годинник
- Б** пальник, колба, мірний стакан
- В** мікроскоп, лупа, телескоп
- Г** терези, секундомір, лінійка

14. Укажіть предмет, що його використовують для виконання дослідів з речовинами.

	
1	2

	
3	4

- А 1 Б 2 В 3 Г 4**

15. Який прилад використовують для вивчення небесних тіл?

- А** телескоп **Б** компас
- В** рулетку **Г** мікроскоп

16. Установіть відповідність між характеристиками тіл природи і приладами для їх вимірювання.

Характеристика тіла	Прилад для вимірювання
1 маса	А рулетка
2 лінійні розміри	Б термометр
3 час	В терези
	Г годинник

Закінчіть речення (завдання 17 – 22).

17. До вимірювальних приладів належить ...
- А** мікроскоп **Б** скляна паличка
 - В** підзорна труба **Г** лінійка
18. Для спостереження за зграєю птахів, які відлітають у вирій, необхідно скористатися ...
- А** терезами **Б** біноклем
 - В** мікроскопом **Г** лупою
19. Колбу, пробірку, скляну паличку використовують для ...
- А** проведення дослідів
 - Б** вимірювання маси тіла
 - В** вимірювання відстані між тілами
 - Г** спостереження за організмами
20. Щоб дізнатись, яка довжина пеналу, потрібно скористатись ...
- А** годинником **Б** лінійкою
 - В** терезами **Г** мірним посудом
21. Щоб відміряти певний об'єм води, потрібно скористатись ...
- А** ступкою з товкачиком
 - Б** мірним стаканом
 - В** терезами
 - Г** годинником
22. Щоб встановити масу яблука, потрібно скористатись ...
- А** мірним посудом **Б** лінійкою
 - В** годинником **Г** терезами
23. Укажіть прилад, який допоможе порівняти довжину олівця і книги.
- А** годинник **Б** мікроскоп
 - В** рулетка **Г** термометр
24. Укажіть, за допомогою якого приладу можна визначити, хто важчий – заєць чи кіт.
- А** секундомір **Б** рулетка
 - В** лупа **Г** терези
25. Укажіть прилад, який використовують астрономи.
- А** терези **Б** телескоп
 - В** секундомір **Г** лупа
26. З якою метою використовують терези?
- А** щоб дізнатися про відстань між тілами
 - Б** щоб визначити масу тіла
 - В** щоб спостерігати за поведінкою птахів
 - Г** щоб виміряти довжину тіла правильної форми